

Återrapportering av initiativärendet Handslaget med Cancerfonden för förbättrad palliativ vård, HSN 260617

HSN Dnr 787-2025

I november 2025 skrev Hälso- och sjukvårdsnämnden i Västerbotten under Handslaget med Cancerfonden i syfte att förbättra den palliativa vården. Handslagets intention ligger väl i linje med den kartläggning av palliativ vård i Västerbotten som tidigare genomförts av Lokal arbetsgrupp (LAG) palliativ vård Västerbotten.

Gapanalys utförd av LAG palliativ vård visade att:

- Palliativ vård i Västerbotten är ojämlig avseende diagnos, ålder, vårdform och bostadsort
- Identifiering av palliativa vårdbehov görs ostrukturerat, och ofta för sent
- En övergripande struktur och organisation för utveckling av palliativ vård i Västerbotten saknas
- Det föreligger stora kunskapsluckor om palliativ vård bland en stor del av personalen inom region och kommuner
- Kommunikation och samordning mellan slutenvård, primärvård, hemsjukvård och boenden är bristfällig och fragmenterad

Åtgärdsförslag för förbättrad palliativ vård sammanställt av LAG palliativ vård:

- En satsning på utbildning är centralt, omfattar utbildning/fortbildning av all vårdpersonal oavsett huvudman
- Förbättrad samordning och tydliggörande av ansvarsfördelning mellan region och kommuner
- Ett fokuserat och långsiktigt arbete för att stärka den palliativa vården i enlighet med Handslaget mellan regionen och Cancerfonden
- Vidareutveckla de palliativa konsultteamens arbete med konsultation och utbildningsinsatser oavsett huvudman
- Utveckla den palliativa vården av barn och unga mot en mer personcentrerad vård och behandling

Pågående insatser avseende Handslaget med Cancerfonden för förbättrad palliativ vård

Punkt 1 i Handslaget

Säkerställa att palliativ vård ges utifrån behov

- Pågående implementering av Personcentrerat och sammanhållet vårdförlopp palliativ vård där HSD, VO-chefer, verksamhets- och avdelningschefer samt kommunala företrädare erhållit info och erbjudits implementeringsstöd av LAG palliativ vård. Har

hittills lett till pågående implementering på bl.a. Cancercentrum och Medicinsk och geriatrisk klinik i Skellefteå.

- Ett flertal direkta utbildningsinsatser avseende bl.a. identifiering av palliativa vårdbehov, symtomlindring och samtalsmetodik, se pkt 4.

Punkt 2 i Handslaget

Arbeta fokuserat och långsiktigt för att stärka den palliativa vården i regionen

- Pågående arbete i LAG palliativ vård, som har en bred representation från både allmän och specialiserad palliativ vård samt både regionen och kommunerna. Arbetet omfattar implementering av kunskapsstöd, undervisning, sammanställande av underlag till beslutsfattare och samarbete sjukvårdsregionalt i Regional arbetsgrupp palliativ vård.
- Beredning vuxna och äldre diskuterar under våren LAGens åtgärdsförslag för förbättrad palliativ vård, bl.a. utbildningsinsatser, tillsättande av länssamordnare för palliativ vård.
- De palliativa konsultteamen, i Umeå, Skellefteå och Lycksele, arbetar fortlöpande med konsultation och utbildningsinsatser riktade till både region och kommuner.
- Förslag för inrättande av specialiserade palliativa vårdplatser i Skellefteå tas fram i samarbete mellan Medicinsk och geriatrisk klinik Skellefteå och Palliativ medicin. Detta i syfte att öka tillgänglighet och kvalitet i specialiserad palliativ slutenvård i norra länsdelen.

Punkt 3 i Handslaget

Tydliggöra ansvarsfördelningen och stärka samarbetet med kommunerna

- Se punkt 2 angående pågående arbete i LAG palliativ vård och pågående diskussion i Beredning vuxna och äldre
- Genom samarbete mellan regionalt, kommunalt och privat anställda erbjuds återkommande utbildningsinsatser avseende palliativ vård i kommunal äldreomsorg
- På lokal nivå förekommer ett flertal samarbeten gällande undervisning och ansvarsfördelning vilket oftast bygger på enskilda medarbetares initiativ.

Punkt 4 i Handslaget

Öka kunskapen om palliativ vård bland medarbetare och invånare

- De palliativa konsultteamen, LAG palliativ vård och de sjukvårdsregionala, palliativa processledarna erbjuder fortlöpande utbildningsinsatser riktade till anställda i både region och kommuner, t.ex. identifiering av palliativa vårdbehov, symtomlindring, samtalsmetodik, palliativ vård i kommunal äldreomsorg.
- De palliativa konsultteamen, LAG palliativ vård och de sjukvårdsregionala, palliativa processledarna erbjuder fortlöpande utbildningsinsatser riktade till grundutbildningarna för läkare och sjuksköterskor, t.ex. identifiering av palliativa vårdbehov, symtomlindring, samtalsmetodik.
- Informationsträffar om palliativ vård riktade till allmänheten har genomförts vid några tillfällen, såväl fysiska som digitala möten.